Open Access Full Text Article

Tổng hợp nanocomposite lưỡng kim bạc đồng trên nền silica để ứng dụng kháng nấm gây bệnh lở cổ rễ của cây cà chua

Trần Công Khánh^{1,2,*}, Trần Quốc Vinh^{1,2}, Võ Thị Ngọc Hà³, Bùi Thị Thu Thảo^{1,2}, Trần Thị Huỳnh Như³, Huỳnh Lê Nhựt Thủy^{1,2}, Triệu Huy Văn^{1,2}, Đặng Vinh Quang^{1,2}

Use your smartphone to scan this QR code and download this article

¹Khoa Khoa học và Công nghệ Vật liệu, Trường Đại học Khoa học Tự nhiên, TP. Hồ Chí Minh, Việt Nam

²Đại học Quốc Gia TP. Hồ Chí Minh, Việt Nam

³Khoa Nông học, Trường Đại học Nông lâm Hồ Chí Minh, Việt Nam

Liên hệ

Trần Công Khánh, Khoa Khoa học và Công nghệ Vật liệu, Trường Đại học Khoa học Tự nhiên, TP. Hồ Chí Minh, Việt Nam

Đại học Quốc Gia TP. Hồ Chí Minh, Việt Nam

Email: tckhanh@hcmus.edu.vn

Lịch sử

- Ngày nhận: 16-12-2024
- Ngày sửa đổi: 24-2-2025
- Ngày chấp nhận: 19-3-2025
- Ngày đăng:

DOI:

Bản quyền

© ĐHQG Tp.HCM. Đây là bài báo công bố mở được phát hành theo các điều khoản của ¹' the Creative Commons Attribution 4.0 ² International license. 2

TÓM TẮT

Nanocomposite AgCu—SiO₂ đã được tổng hợp bằng phương pháp khử hóa học xanh kết hợp với sóng siêu âm. Tính chất hóa lý của AgCu—SiO₂ được phân tích thông qua phổ hấp thụ tử ngoại–khả kiến, giản đồ nhiễu xạ tia X, hình ảnh kính hiển vi điện tử quét, hình ảnh kính hiển vi điện tử truyền qua, phổ tán sắc năng lượng tia X, phổ nguồn plasma cảm ứng cao tần kết nối khối phổ và phổ hấp thụ nguyên tử. Các kết quả phân tích chỉ ra rằng nanocomposite AgCu—SiO₂ chứa bạc và đồng ở dạng lưỡng kim, và các hạt kim loại này có kích thước từ vài nanomet đến vài chục nanomet và kích thước hạt trung bình là 7,52 \pm 1,12 nm, được phân bố dày đặc trên bề mặt silica. Khả năng kháng nấm của AgCu—SiO₂, so với các nanocomposite đơn kim loại Ag—SiO₂, Cu—SiO₂ và thuốc trừ bệnh thương mại Ridomil gold 68 WG, được đánh giá thông qua khả năng ức chế sự phát triển tản sợi của các nấm *Rhizoctonia solani, Fusarium oxysporum* và *Pythium catenulatum*, gây bệnh lở cổ rẽ cây cà chua trong điều kiện phòng thí nghiệm. Kết quả cho thấy hiệu quả ức chế sự phát triển tản sợi nấm của AgCu—SiO₂ cao hơn các nanocomposite đơn kim loại Ag—SiO₂ và Cu—SiO₂, chứng tỏ rằng sự kết hợp bạc và đồng làm tăng cường hoạt tính kháng nấm. Đặc biệt, nanocomposite AgCu—SiO₂ ở nồng độ 125 ppm có hiệu lực ức chế nấm đạt 100% đối với cả ba loại nấm trong điều kiện phòng thí nghiệm.

Từ khoá: nanocomposite, bạc đồng-silica, Rhizoctonia solani, Fusarium oxysporum, Pythium catenulatum

1 MỞ ĐẦU

2 Bệnh lở cổ rễ của cây cà chua hay còn gọi là bệnh thối 3 gốc cà chua, một trong những loại bệnh nguy hiểm, 4 gây thiệt hại lớn trong sản xuất cà chua. Bệnh lở cổ rễ 5 cà chua do nhóm các loại nấm có nguồn gốc trong 6 đất gây ra, điển hình như nấm Rhizoctonia solani, 7 Pythium sp., Fusarium sp. Bệnh lở cổ rễ lây lan trong 8 môi trường nước và xâm nhập qua các vết thương cơ 9 học, phát sinh, phát triển mạnh trong điều kiện độ ¹⁰ ẩm cao hoặc mưa, nắng, rét, nóng thất thường¹. Việc 11 kiểm soát bệnh lở cổ rễ hiện nay chủ yếu tập trung 12 vào sử dụng các thuốc diệt nấm phổ rộng hoặc một số 13 chế phẩm sinh học từ nấm đối kháng, tuy nhiên hiệu 14 quả chưa rõ rệt, đặc biệt vào mùa mưa, gây ảnh hưởng 15 nghiêm trọng đến năng suất và chất lượng cây trồng. 16 Do đó, việc tìm kiếm các giải pháp mới để phòng trị 17 bệnh lở cổ rễ của cây trở nên cấp thiết. Công nghệ nano đang được nghiên cứu và ứng dụng

¹⁸ Công nghệ nano dang được nghiên cứu và ứng dụng ¹⁹ để phòng trừ bệnh hại trên cây trồng². Trong đó, ²⁰ nano bạc (Ag NP) được sử dụng phổ biến nhờ khả ²¹ năng tiêu diệt nấm và vi khuẩn cây trồng rất hiệu quả, ²² nó có thể kiểm soát được bệnh đạo ôn trên cây lúa ²³ do nấm *Pyricularia oryzae* gây ra³. Nano đồng (Cu

NP) đã được sử dụng để phòng trừ vi khuẩn Ralstonia 24 *solanacearum* gây bênh héo xanh trên cây dưa chuột⁴. 25 Mặc dù, cả Ag NP và Cu NP đều có đặc tính kháng vi sinh vật đáng kể, nhưng hỗn hợp Ag NP và Cu NP 27 thể hiện đặc tính kháng kháng vi sinh vật lớn hơn so với từng Ag NP hoặc Cu NP riêng lẻ ⁵, nhờ có tác dụng 29 hiệp đồng của hai loại nano đối với vi sinh vật^{6,7}. Đặc 30 biệt, khi Ag NP và Cu NP được cố định trên những vật 31 liệu mang như Ti O_2^8 , khoáng chất aluminosilicate⁹, hiệu quả kháng vi sinh vật của vật liệu càng tăng lên, 33 vì khi đó, các hạt nano Ag NP và Cu NP trở nên ổn 34 đinh hơn, tránh bi kết tu, kết đám lai. 35

Nano silica (Si NP), được sản xuất từ phụ phẩm tro trấu, chất đốt trong lò hơi công nghiệp ở Việt Nam, 37 đang được ứng dụng đa dạng trong nhiều lĩnh vực sản 38 xuất khác nhau như dược phẩm, cao su, sơn phủ và 39 nông nghiệp¹⁰. Việc sản xuất nano silica được xem 40 là một hướng phát triển năng lượng tái tạo vì vỏ trấu là nguồn sinh khối dồi dào, có thể tái tạo hằng năm 42 từ các ruộng lúa nông nghiệp tại Việt Nam, đặc biệt 43 tại vùng đồng bằng sông Cửu Long. Trong lĩnh vực 44 trồng trọt, Si NP được sử dụng với nhiều công dụng 45 khác nhau như khả năng chống ngộ độc do kim loại 46 nặng ¹⁰, khả năng chống chịu UVB ¹¹, khả năng chống 47

Trích dẫn bài báo này: Khánh T C, Vinh T Q, Hà V T N, Thảo B T T, Như T T H, Thủy H L N, Văn T H, Quang D V. Tổng hợp nanocomposite lưỡng kim bạc đồng trên nền silica để ứng dụng kháng nấm gây bệnh lở cổ rễ của cây cà chua. Sci. Tech. Dev. J. - Nat. Sci. 2025; ():1-11.

⁴⁸ chịu mặn ¹², khả năng chống mất nước ¹³ và khả năng ⁴⁹ dẫn truyền thuốc bảo vê thực vật và phân bón ¹⁴. Bài báo trình bày sự kết hợp Ag NP, Cu NP và Si NP, 50 tạo thành nanocomposite bạc, đồng trên nền silica 51 (AgCu-SiO₂). Nanocomposite AgCu-SiO₂ được 52 tổng hợp bằng phương pháp khử hóa học xanh kết 53 hợp với sóng siêu âm và phân tích tính chất lý-hóa 54 55 bằng các kỹ thuật phổ hấp thụ tử ngoại-khả kiến, giản đồ nhiễu xạ tia X, kính hiển vi điện tử quét và 56 kính hiển vi điện tử truyền qua. Bên cạnh đó, hoạt 57 tính kháng nấm của AgCu-SiO2 được thực hiện đối 58 với các nấm Rhizoctonia solani, Fusarium oxysporum 59 và Pythium catenulatum trong điều kiện phòng thí 61 nghiệm.

VẬT LIỆU VÀ PHƯƠNG PHÁP

Hóa chất

Silica (SiO₂, > 95%, kích thước từ $3-8 \mu m$) được cung cấp bởi Công ty Cổ phần Công nghệ Nano BSB, 65 Việt Nam); bạc nitrate (AgNO₃, > 99%), đồng acetate 66 ngậm một nước [Cu(CH₃COO)₂.H₂O; 99,99%] được cung cấp bởi Sigma Aldrich. Sodium lauryl ether sul-68 fate [CH₃(CH₂)₁₁(OCH₂CH₂)_nOSO₃Na, 70%, Thái 69 ⁷⁰ Lan], ascorbic acid (C₆H₈O₆, > 99%, Xilong, Trung Quốc). Nước cất có độ dẫn điện < 5 μ S/cm được sử 71 dụng trong tất cả các thí nghiệm. 72

73 Phương pháp tổng hợp

Nanocomposite lưỡng kim bạc-đồng trên nền silica 74 (AgCu-SiO₂) được tổng hợp bằng phương pháp khử 75 hóa học xanh, kết hợp với sóng siêu âm cường độ cao. Cụ thể, hỗn hợp Cu(CH₃COO)₂.H₂O và AgNO₃ có 77 tỷ lệ mol 1:1 được khuấy từ trong 100 mL nước cất. 78 Sau đó 0,2 gam silica và sodium lauryl ether sulfate (0,5 M) được thêm vào hỗn hợp hai muối. Sau 15 80 phút, ascorbic acid (0,5 g) được cho vào hỗn hợp 81 và siêu âm hỗn hợp cường độ cao (HIELSCHER'S, 82 200W, 26 kHz) trong 15 phút; màu dung dịch chuyển 83 từ màu trắng xanh sang đen xám. Tiếp theo, hỗn hợp 84 được ly tâm ở 4000 vòng/phút trong 10 phút; sau đó, phần bột rắn được rửa với nước cất và ethanol (tỷ lệ 86 87 1:1) và sấy ở nhiệt độ 60°C trong 8 giờ. Các mẫu Ag-SiO₂ và Cu-SiO₂ được tổng hợp bằng phương pháp tương tự để làm vật liệu đối chứng.

Phương pháp phân tích

Tính chất quang của vật liệu được xác định thông

- qua phổ hấp thụ từ ngoại khả kiến (UV–Vis, Jasco 92
- V670) với khoảng bước sóng khảo sát từ 300-750 nm, 93
- tính chất tinh thể và thành phần pha được xác đinh 94
- bằng phương pháp nhiễu xạ tia X (XRD, D8 Advance-
- 96 Bruker Eco) với bước sóng tia X phát ra từ nguồn Cu

 K_{α} bằng 1,54 Å, khoảng ghi số liệu từ 10–80°, bước 97 nhảy 0,0195°. Hàm lượng bạc trong các vật liệu được 98 xác định bằng phép đo phổ nguồn plasma cảm ứng 99 cao tần kết nối khối phổ (ICP-MS) trên máy iCAP-RQ 100 ICP-MS, Thermo Scientific với đầu phun thạch anh 101 đường kính 2,5 mm, skimmer cone bằng Ni, đường 102 kính 3,5 mm, tốc độ phun mẫu 0,1843 L/phút, nguồn 103 RF 1550 W và thời gian đo 60 giây. Hàm lượng đồng 104 trong các vật liệu được xác định bằng phổ hấp thụ 105 nguyên tử (AAS, AA-6800, Shimadzu) ở bước sóng 106 324,8 nm có dòng điện 6 mA, độ rộng khe 0,5 nm, thời gian đo 5 giây và tốc độ phun khí Air/ C_2H_2 là 108 2,5 L/phút. 109

110

Thử nghiệm hoạt tính kháng nấm

Khả năng kháng nấm của các vật liệu Ag-SiO2, 111 Cu-SiO₂, CuSiO₂ và AgCu-SiO₂ đối với các nấm 112 Rhizoctonia solani, Fusarium oxysporum và Pythium 113 catenulatum được đánh giá bằng phương pháp nhiễm 114 môi trường. Các mẫu nấm R. solani, F. oxysporum và 115 P. catenulatum, gây bệnh lở cổ rễ cây được phân lập và 116 cung cấp từ Bộ môn Bảo vệ Thực vật, Khoa Nông học, 117 Trường Đại học Nông Lâm Tp. Hồ Chí Minh. Môi 118 trường PDA (Potato Dextrose Agar gồm 200 g khoai 119 tây, 20 g dextrose, 15 g agar cho 1 L môi trường) được 120 khử trùng, bổ sung 20 µL hệ phân tán của các mẫu 121 Ag-SiO₂, Cu-SiO₂ và AgCu-SiO₂ trong nước cất 122 (tương ứng với các hàm lượng kim loại trong hệ phân 123 tán tính theo kết quả ICP-MS và AAS là 16, 32, 64, 124 125 ppm), và đổ vào đĩa petri với thể tích 10 mL/đĩa. 125 Khoanh nấm (đường kính 0,5 cm) được đặt vào tâm 126 đĩa petri, mặt nấm úp xuống mặt môi trường PDA, 127 sau đó bọc đĩa bằng parafilm và ủ ở nhiệt độ 28 \pm 2°C. Thuốc trừ bệnh thương mại Ridomil gold 68 WG 129 với các hoat chất metalaxyl-M (40 g/L) và mancozeb 130 (640 g/L), đặc trị các nấm nói trên được sử dụng với 131 tỷ lệ pha loãng khuyến cáo 300 g/100 lít nước (tương 132 đương với nồng đô khuyến cáo 3000 ppm) để làm 133 nghiệm thức đối chứng dương, và nước cất được sử 134 dụng làm đối chứng âm. Thí nghiệm được thực hiện 135 với mỗi nghiệm thức 5 lần lặp lại, mỗi lần lặp lại của 136 môt nghiêm thức là 1 đĩa petri. 137 Các chỉ tiêu theo dõi bao gồm đường kính trung bình 138

của tản nấm, được xác định bởi công thức (1) và hiệu 139 lực ức chế nấm của hoạt chất thuốc, được xác định 140 theo công thức (2): 141

$$d = (d_1 + d_2)/2 (1)$$
 142

trong đó: d là đường kính trung bình tản nấm (tản 143 sợi), còn d₁ và d₂ là chiều dài đường chéo của tản nấm $_{144}$ (tản sợi). 145

$$H = (D - d)x100/D(2)$$
 146

trong đó: H là hiệu lực ức chế nấm của hoạt chất 147 thuốc, D là đường kính tản nấm của nghiệm thức đối 148

90

149 chứng âm (mm), d là đường kính tản nấm của nghiệm
150 thức chứa hoạt chất (mm).

151 KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN

152 Tính chất vật liệu

153 Hình 1 thể hiện phổ hấp thụ tử ngoại-khả kiến của 154 các mẫu Ag-SiO₂, Cu-SiO₂ và AgCu-SiO₂. Các mẫu Ag-SiO2 và Cu-SiO2 thể hiện đỉnh hấp thụ đặc 155 trưng cho dao động plasmon bề mặt của nano bạc và đồng lần lượt ở bước sóng 410 và 570 nm^{15,16}. Mẫu 157 AgCu-SiO2 hiển thi hai đỉnh hấp thu ở 403 và 568 158 nm, điều này thể hiện trong mẫu nanocomposite hình thành song song cả nano bạc và đồng ở trạng thái 160 riêng lẻ hoặc tạo cấu trúc lưỡng kim bạc-đồng^{17,18}. 161 Hình 2 thể hiên giản đồ nhiễu xa tia X các mẫu nanocomposite Ag-SiO₂, Cu-SiO₂ và AgCu-SiO₂. 163 Kết quả XRD của các mẫu nanocomposite xuất hiện 164 vùng nhiễu xạ rộng từ 15 đến 25°, được cho là vùng 165 vô định hình của chất nền SiO₂¹⁹. Mẫu Cu-SiO₂ có 166 xuất hiện 3 đỉnh nhiễu xa tại vi trí góc 2 θ lần lượt là 167 43,3°, 50,4° và 74,1° tương ứng với mặt (111), (200), 168 (220) của mạng lập phương tâm mặt của kim loại 169 đồng (JCPDS số 04-0836)⁴. Mẫu Ag-SiO₂ thể hiện 170 rõ cấu trúc lập phương tâm mặt (FCC) của kim loại 171 bạc theo JCPDS số 04-0783 với các đỉnh đặc trưng 172 ở các vị trí 38,08°, 44,29°, 64,6° và 77,68°, tương 173 ứng với các mặt phẳng tinh thể (111), (200), (220) và 174 (311)^{15,20}. Giản đồ XRD của AgCu-SiO₂ có tồn tại 175 đồng thời các đỉnh nhiễu xạ, đặc trưng cho bạc, lẫn 176 đồng. Điều này cho thấy AgCu-SiO2 được tạo ra có 177 cấu trúc composite lưỡng kim bac–đồng^{21,22}. 178

Hình 4a trình bày kết quả phổ EDS của mẫu 179 AgCu-SiO₂, AgCu-SiO₂ chứa các nguyên tố sili-180 cium (22,01 \pm 0,33% khối lương), oxygen (43,16 \pm 181 0,48% khối lượng), đồng (2,83 \pm 0,19% khối lượng) và 182 bac (22,09 \pm 0,58% khối lương). Ngoài ra, trong mẫu 183 AgCu-SiO₂ còn có sự hiện diện của carbon (9,92 \pm 184 0,16% khối lương), được quy cho sư tồn tai của một số chất hữu cơ, xuất phát từ các tiền chất sodium lau-186 ryl ether sulfate, ascorbic acid còn dư sau quá trình 187 tổng hợp và băng keo carbon sử dụng để cố định mẫu AgCu-SiO₂ trong phép phân tích SEM-EDS. 189

Hình 4b cho thấy sự phân bố của các nguyên tố trong 190 mẫu AgCu-SiO2. Sự phân bố của silicium và oxy-191 gen đồng đều trong hình ảnh. Bạc phân bố dày đặc 192 hơn so với đồng, và các vi trí phân bố của chúng khác 193 nhau. Điều đó cho thấy trong mẫu AgCu-SiO₂, bạc 194 có hàm lượng cao hơn nhiều so đồng. Bạc, đồng tồn 195 tại ở các pha riêng biệt, phù hợp với kết quả XRD 196 (Hình 2). Những kết quả này chứng tỏ rằng mẫu 197 198 AgCu-SiO₂ tồn tại ở dạng composite lưỡng kim. Bên 199 cạnh đó, kết quả phân tích ICP-MS và AAS cho thấy,

 $\begin{array}{ll} m \tilde{a} u \ AgCu - SiO_2 \ ch' a \ 28, 14 \pm 0,03\% \ khối \ lượng \ 200 \\ nguyên tố bạc và 5,09 \pm 0,11\% \ nguyên tố đồng; trong \ 201 \\ khi đó m ~a u \ Ag - SiO_2 \ ch' a \ 30,08 \pm 0,50\% \ khối \ lượng \ 202 \\ nguyên tố bạc, và m ~a u \ Cu - SiO_2 \ ch' a \ 13,91 \pm 0,97\% \ 203 \\ khối \ lượng \ nguyên tố đồng. \ 204 \\ \end{array}$

Hình thái của $AgCu-SiO_2$ được thể hiện thông qua kết quả hình ảnh SEM và TEM, được trình bày ở Hình 3. Mẫu SiO₂ chứa các hạt tơi xốp và không có biên hạt rõ ràng (Hình 3a1, a2). Trong khi đó, mẫu AgCu-SiO₂ có nhiều hạt nhỏ từ vài nano mét đến vài chục nano mét với đường kính trung bình 7,52 \pm 1,12 nm, phân bố dày đặc trên bề mặt vật liệu (Hình 3b1, b2). Kết quả SEM và kết quả XRD chứng tỏ trong AgCu-SiO₂ có các hạt nano kim loại đồng và bạc, dược cố định trên bề mặt của SiO₂.

Hoạt tính kháng nấm của vật liệu 215 Khả năng ức chế của các nanocomposite đối 216 với R. solani 217

Hình 5 và Hình 6 thể hiện khả năng ức chế của các 218 nanocomposite Ag-SiO2, Cu-SiO2, và AgCu-SiO2 219 đối với sự phát triển của nấm R. solani. Ở thời 220 điểm 24 giờ sau cấy (GSC), các nghiêm thức chứa 221 Ag-SiO₂ (125 ppm), Cu-SiO₂ (64 ppm và 125 ppm) 222 và AgCu–SiO₂ (64 ppm và 125 ppm) không ghi nhận 223 sự phát triển của nấm. Đến thời điểm 48 GSC, các 224 nghiệm thức Ag-SiO₂ (125 ppm), Cu-SiO₂ (64 225 ppm) và AgCu-SiO₂ (64 ppm) có đường kính tản 226 nấm tăng lên lần lượt là 9,48 mm, 17,07 mm và 7,30 227 mm, tương ứng với hiệu lực ức chế giảm từ 100% 228 xuống còn 79,00%, 62,20% và 83,85%. Còn ở các 229 nghiệm thức Cu-SiO₂ (125 ppm) và AgCu-SiO₂ 230 (125 ppm) chưa quan sát thấy sự phát triển của nấm R. 231 solani. Tại thời điểm 72 GSC, nghiệm thức đối chứng 232 đat đường kính 80 mm. Trong khi đó, các nghiêm 233 thức Cu-SiO₂ (125 ppm) và AgCu-SiO₂ (125 ppm), 234 chưa có sự phát triển của nấm và đạt hiệu lực ức chế 235 100%, bằng với nghiệm thức thuốc hóa học Ridomil 236 gold 68 WG (nồng đô khuyến cáo 3000 ppm). Kết quả 237 trên cho thấy, các vật liệu Cu-SiO₂ và AgCu-SiO₂ 238 có khả năng ức chế sự phát triển của nấm R. solani tốt 239 hơn so với vật liệu Ag–SiO2, và đồng đóng góp vai 240 trò quan trọng hơn so với bạc trong việc ức chế nấm 241 này. 242

Khả năng ức chế của các nanocomposite đối243với P. catenulatum244

P. catenulatum phát triển nhanh hơn nấm *R. solani* 245
trong môi trường PGA, đường kính *P. catenulatum* 246
đạt 80 mm (đường kính của đĩa petri) chỉ sau 60 giờ 247
sau cấy. Khả năng ức chế sự phát triển nấm *P. catenu-* 248 *latum* của các nanocomposite Ag–SiO₂, Cu–SiO₂, 249

Hình 1: Phổ hấp thụ UV-Vis của các mẫu nanocomposite Ag-SiO2, Cu-SiO2 và AgCu-SiO2.

Hình 2: Giản đồ XRD của các mẫu Ag–SiO₂, Cu–SiO₂ và AgCu–SiO₂, kèm theo giản đồ XRD chuẩn của kim loại bạc và đồng.

Hình 3: Hình ảnh SEM, TEM của SiO₂ (a1, a2) và của AgCu-SiO₂ (b1, b2).

Hình 5: Ảnh hưởng của Ag–SiO₂, Cu–SiO₂, và AgCu–SiO₂ đến sự phát triển của nấm *R. solani.* ĐC: Đối chứng, RD: Ridomil gold 68 WG. Số ở mỗi thử nghiệm tương ứng là nồng độ của các vật liệu, ppm.

Hình 6: Hình ảnh tản sợi của *R. solani* ở thời điểm 72 GSC được xử lý bởi Ag–SiO₂ (A), Cu–SiO₂ (B) và AgCu–SiO₂ (C). RD: Ridomil gold 68 WG; ĐC: Đối chứng nước. Số tương ứng là nồng độ tương ứng của các vật liệu ở mỗi thử nghiệm, ppm.

250 và AgCu-SiO2 được thể hiện qua các Hình 7 và 251 Hình 8. Kết quả cho thấy khả năng ức chế sư phát 252 triển P. catenulatum của các nanocomposite tăng dần theo nồng độ. Và khả năng kháng nấm của Ag-SiO2 253 kém hơn AgCu-SiO₂, và tốt nhất là Cu-SiO₂. Sau 254 60 GSC, ở các nghiệm thức Ag-SiO₂ (125 ppm), 255 Cu-SiO₂ (64 và 125 ppm), và AgCu-SiO₂ (125 256 ppm) đều không quan sát thấy sự phát triển của tản 257 258 nấm, tương tư như ở nghiêm thức của Ridomil gold 68 WG (nồng độ khuyến cáo 3000 ppm). Điều đó thể 259 hiện các nghiệm thức này có hiệu lực ức chế P. catenulatum đạt 100% và nấm này rất nhạy với vật liệu chứa 261 262 nano đồng.

²⁶³ Khả năng ức chế của các nanocomposite đối ²⁶⁴ với F. oxysporum

Nấm F. oxysporum phát triển chậm hơn R. solani và 265 P. catenulatum trên môi trường PGA, đường kính 266 tản nấm F. oxysporum đạt 80 mm (đường kính của 267 dĩa petri) sau 5 ngày cấy (NSC). Kết quả về khả 268 năng ức chế sự phát triển nấm F. oxysporum của các 269 nanocomposite Ag-SiO₂, Cu-SiO₂, và AgCu-SiO₂ 270 được trình bày trên các Hình 9 và Hình 10. Vật liệu 271 272 Ag-SiO2 ở nồng độ khảo sát cao nhất (125 ppm) đường kính tản nấm thấp nhất, đạt 16,2 mm, tương 273 ứng với hiệu lực ức chế đạt 79,7%. Còn Cu-SiO₂ 274 có khả năng ức chế nấm sự phát triển nấm Fusarium oxysporum cũng tương đương với Ag-SiO2; cụ thể 276 nghiệm thức Cu-SiO₂ (125 ppm) có đường kính tản 277 nấm thấp nhất đạt 14,7 mm, tương ứng với hiệu lực 278 ức chế 81,6%. Nghiệm thức AgCu-SiO₂ (125 ppm) 279 280 không ghi nhận sự phát triển của .F. oxysporum và có hiệu lực ức chế hoàn toàn đạt 100%, tương đương với 281 nghiệm thức Ridomil gold 68 WG. Điều đó cho thấy 282 AgCu-SiO2 có khả năng ức chế nấm F. oxysporum 283 cao hơn đáng kể so với Ag-SiO₂ và Cu-SiO₂. 284

Nguyễn Thị Bích Ngọc và các cộng sự (2015)²¹ đã chỉ 285 ra rằng ở nồng độ 100 mg/L của nano bạc cho tỷ lệ 286 ức chế khoảng 57,6% đối với nấm F. oxvsporum và 287 78,07% đối với nấm R. solani, tại nồng độ 300 mg/L 288 cho tỷ lệ ức chế 79,2% đối với F. oxysporum. Nguyễn 289 Thị Thanh Hải và các cộng sự (2020)²³ nghiên cứu 290 khả năng ức chế sư phát triển các nấm Pyricularia 291 oryzae và Rhizoctonia solani gây bệnh đạo ôn và khô vằn trên cây lúa của nanocomposite Cu-SiO2. Kết 293 quả cho thấy hiệu lực ức chế nấm P. oryzae và R. solani 294 của Cu-SiO₂ tương đối tốt, với hiệu lực ức chế đạt 295 79,0 % và 76,7 % tương ứng với mỗi loại nấm ở nồng 296 độ 100 ppm. Trong một nghiên cứu khác, Edgardo 297 Cruces và các công sư đã tổng hợp nano lưỡng kim bac 298 299 đồng, cố định trên khoáng vật aluminosilicate và chỉ 300 ra rằng khả năng kháng các khuẩn Escherichia coli và Staphylococcus aureus của nano lưỡng kim bạc đồng301tốt hơn so với các nano đơn kim loại. Gần đây, Ahmed302I. El-Batal và các cộng sự (2024) đã kết hợp nano303lưỡng kim bạc đồng và nấm Bacillus safensis để trị304bệnh thối rễ trên cây dâu tây24. Kết quả trong bài báocho thấy rằng việc kết hợp nano lưỡng kim bạc đồng306để phun trên lá (với nồng độ 200 ppm) và B. safen-307sis tưới làm ướt đất có thể kiểm soát hiệu quả bệnh308mốc xám và thối rễ trong quá trình phát triển của dâu309tây24,25Những nghiên cứu trên đã cho thấy tiềmnăng ứng dụng nanocomposite AgCu—SiO2 như là311phương pháp thay thế mới các thuốc hóa học, kháng312sinh để kiểm soát các nấm bệnh trên cây trồng.313

KẾT LUẬN

Nanocomposite AgCu-SiO2 được tổng hợp thành 315 công bằng phương pháp khử hóa học xanh, kết hợp 316 với sóng siêu âm cường đô cao. Các hat nano kim 317 loại với kích thước từ vài nano mét đến vài chục nm 318 và kích thước hạt trung bình là 7,52 \pm 1,12 nm được $_{_{319}}$ phân bố dày đặc trên bề mặt silica. Bên cạnh đó, 320 AgCu-SiO₂ có khả năng ức chế hiệu quả sự phát triển 321 của các nấm R. solani, F. oxysporum và P. catenula- 322 tum, gây bệnh lở cổ rễ cho cây cà chua. Nano đồng 323 có ảnh hưởng manh hơn đến khả năng kháng nấm 324 so với nano bac đối với cả ba loại nấm, và các nấm 325 R. solani và P. catenulatum rất mẫn cảm với vật liệu 326 chứa nano đồng. Nấm R. solani không phát triển ở 327 các nghiệm thức Cu-SiO₂ (125 ppm) và AgCu-SiO₂ 328 (125 ppm), trong khi nấm này phát triển ở nghiệm 329 thức Ag-SiO₂ (125 ppm) với đường kính 17,93 mm 330 và phát triển đầy đĩa petri (80 mm) ở nghiệm thức 331 đối chứng sau 72 giờ sau cấy. Đối với nấm F. oxys- 332 porum, các vật liệu Ag-SiO2 và Cu-SiO2 đạt hiệu 333 lực ức chế cao nhất khoảng 80% ở nồng độ 125 ppm, 334 còn AgCu-SiO₂ (125 ppm) đat hiệu lực ức chế 100%, 335 bằng với nghiệm thức thuốc hóa học Ridomil gold 68 336 WG (nồng độ khuyến cáo 3000 ppm). Các kết quả 337 trên cho thấy sự kết hợp bạc và đồng trong nanocom- 338 posite AgCu-SiO₂ làm tăng cường hoạt tính kháng 339 nấm, gây bệnh lở cổ rễ của cây cà chua. 340

DANH MỤC VIẾT TẮT

Ag NP: nano bạc	342
Cu NP: nano đồng	343
Si NP: nano silic	344
UV-Vis: hổ hấp thụ từ ngoại – khả kiến	345
XRD: Giản đồ nhiễu xạ tia X	346
ICP-MS: Phổ nguồn plasma cảm ứng cao tần kết nối	347
khối phổ	348
AAS: Phổ hấp thụ nguyên tử	349

341

314

Hình 7: Ảnh hưởng của Ag–SiO₂, Cu–SiO₂, và AgCu–SiO₂ đến sự phát triển của nấm *P. catenulatum*. ĐC: Đối chứng; RD: Ridomil gold 68 WG. Số ở mỗi thử nghiệm tương ứng là nồng độ của các vật liệu, ppm.

Hình 8: Hình ảnh tản sợi của *P. catenulatum* ở thời điểm 60 GSC, xử lý bởi Ag–SiO₂ (A), Cu–SiO₂ (B) và AgCu–SiO₂ (C). RD: Ridomil gold 68 WG; ĐC: Đối chứng nước. Số tương ứng là nồng độ tương ứng của các vật liệu ở mỗi thử nghiệm, ppm.

Hình 9: Ảnh hưởng của Ag–SiO₂, Cu–SiO₂, và AgCu–SiO₂ đến sự phát triển của nấm *Fusarium oxysporum*. ĐC: Đối chứng; RD: Ridomil gold 68 WG. Số ở mỗi thử nghiệm tương ứng là nồng độ của các vật liệu, ppm.

Hình 10: Hình ảnh tản sợi của *Fusarium oxysporum* ở thời điểm 5 NSC, xử lý bởi Ag–SiO₂ (A), Cu–SiO₂ (B) và AgCu–SiO₂ (C). RD: Ridomil gold 68 WG; ĐC: Đối chứng nước. Số tương ứng là nồng độ tương ứng của các vật liệu ở mỗi thử nghiệm, ppm.

350 XUNG ĐỘT LỢI ÍCH

351 Các tác giả tuyên bố rằng không có xung đột lợi ích.

352 ĐÓNG GÓP CỦA TÁC GIẢ

- 353 Nghiên cứu này được thiết kế bởi Trần Công Khánh.
- 354 Trần Quốc Vinh, Bùi Thị Thu Thảo, Trần Thị Huỳnh
- 355 Như, Huỳnh Lê Nhưt Thủy, Triêu Huy Vănyà Võ Thi
- 356 Ngoc Hà thực nghiêm, thu thập số liêu và xử lý kết
- 357 quả. Bản thảo được viết bởi Đặng Vinh Quang và
- 358 Trần Công Khánh.

359 LỜI CẢM ƠN

- 360 Nghiên cứu được tài trợ bởi Đại học Quốc gia Thành
- 361 phố Hồ Chí Minh (ĐHQG-HCM) trong khuôn khổ
- 362 Đề tài mã số B2023-18-16.

363 TÀI LIỆU THAM KHÁO

- Burgess LW, Knight TE, Tesoriero L, Hiền PT. Cẩm nang chẩn đoán bệnh cây ở Việt Nam. Trung tâm Nghiên cứu Nông nghiêp Ouốc tế Australia (ACIAR). 2009. 210:.
- Wang Y, Deng C, Rawat S, Cota-Ruiz K, Medina-Velo I, Gardea-Torresdey JL. Evaluation of the Effects of Nanomaterials on Rice (Oryza sativa L.) Responses: Underlining the Benefits of Nanotechnology for Agricultural Applications. ACS Agric Sci Technol [Internet]. 2021 Apr 19 [cited 2024 Dec 16];1(2):44–54;Available from: https://doi.org/10.1021/ acsaescitech.Lc00030.
- Pham DC, Nguyen TH, Ngoc UTP, Le NTT, Tran TV, Nguyen
 DH. Preparation, Characterization and Antifungal Proper-
- ties of Chitosan-Silver Nanoparticles Synergize Fungicide
 Against Pyricularia oryzae. J Nanosci Nanotechnol. 2018 Aug
 1:18(8):5299–305;.
- Vinh TQ, Thao BTT, Ha VTN, Quang DV, Khanh TC. Synthesis
 of copper/silica nanocomposites for application in prevent ing Ralstonia solanacearum bacteria causing the wilt disease.
 Science & Technology Development Journal: Natural Sci-
- ences [Internet]. 2024 Jun 30 [cited 2024 Dec 15];8(2):2947-
- 384 55;Available from: https://stdjns.scienceandtechnology.com.
- 385 vn/index.php/stdjns/article/view/1328.
- Hsieh JH, Yeh TH, Hung SY, Chang SY, Wu W, Li C. Antibacterial and tribological properties of TaN–Cu, TaN–Ag, and TaN– (Ag,Cu) nanocomposite thin films. Materials Research Bulletin [Internet]. 2012 Oct 1 [cited 2024 Dec 15];47(10):2999– 3003;Available from: https://www.sciencedirect.com/science/ article/pii/S0025540812003054.
- Hengel IAJ van, Tierolf MW a. M, Valerio VPM, Minneboo
 M, Fluit AC, Fratila-Apachitei LE, et al. Self-defending addi tively manufactured bone implants bearing silver and copper
 nanoparticles. J Mater Chem B [Internet]. 2020 Feb 26 [cited
 2024 Dec 15];8(8):1589–602;Available from: https://pubs.rsc.
 org/en/content/articlelanding/2020/tb/c9tb02434d.
- Mureed S, Naz S, Haider A, Raza A, Ul-Hamid A, Haider J, et al. Development of Multi-concentration Cu:Ag Bimetallic Nanoparticles as a Promising Bactericidal for Antibiotic-Resistant Bacteria as Evaluated with Molecular Docking Study.
 Nanoscale Res Lett [Internet]. 2021 May 22 [cited 2024 Dec 15];16(1):91;Available from: https://doi.org/10.1186/s11671-021-03547-6.
- Medina JC, Garcia-Perez VI, Zanella R. Metallic composites
 based on Ag, Cu, Au and Ag-Cu nanoparticles with distinctive bactericidal effect on varied species. Materials Today Communications [Internet]. 2021 Mar 1 [cited 2024 Dec 15];26:102182;Available from: https://www.sciencedirect.com/
- 410 science/article/pii/S2352492821001744.

- Cruces E, Arancibia-Miranda N, Manquián-Cerda K, Perreault F,
 Bolan N, Azócar MI, et al. Copper/Silver Bimetallic Nanoparti cles Supported on Aluminosilicate Geomaterials as Antibacte
 rial Agents. ACS Appl Nano Mater [Internet]. 2022 Jan 28 [cited
 2024 Dec 15];5(1):1472–83;Available from: https://doi.org/10.
 1021/acsanm.lc04031.
- Naaz H, Rawat K, Saffeullah P, Umar S. Silica nanoparticles 417 synthesis and applications in agriculture for plant fertilization and protection: a review. Environ Chem Lett [Internet]. 419 2023 Feb 1 [cited 2025 Feb 21];21(1):539–59;Available from: 420 https://doi.org/10.1007/s10311-022-01515-9. 421
- Cui J, Liu T, Li F, Yi J, Liu C, Yu H. Silica nanoparticles alleviate 422 cadmium toxicity in rice cells: Mechanisms and size effects. 423 Environ Pollut. 2017 Sep;228:363–9;. 424
- Tripathi DK, Singh S, Singh VP, Prasad SM, Dubey NK, Chauhan
 DK. Silicon nanoparticles more effectively alleviated UV-B
 stress than silicon in wheat (Triticum aestivum) seedlings.
 Plant Physiol Biochem. 2017 Jan;110:70–81;.
- Abdel-Haliem MEF, Hegazy HS, Hassan NS, Naguib DM. Effect 429 of silica ions and nano silica on rice plants under salinity stress. 430 Ecological Engineering [Internet]. 2017 Feb 1 [cited 2024 Dec 431 15];99:282–9;Available from: https://www.sciencedirect.com/ 432 science/article/pii/S0925857416306899. 433
- Jullok N, Van Hooghten R, Luis P, Volodin A, Van Haesendonck C, Vermant J, et al. Effect of silica nanoparticles in mixed matrix membranes for pervaporation dehydration of acetic acid aqueous solution: plant-inspired dewatering systems. Journal of Cleaner Production [Internet]. 2016 Jan 20 [cited 2024 Dec 16];112:4879–89;Available from: https://www. sciencedirect.com/science/article/pii/S0959652615012408.
- 15. Janmohammadi M, Amanzadeh T, Sabaghnia N, Ion V. Ef-441 fect of nano-silicon foliar application on safflower growth 442 under organic and inorganic fertilizer regimes. Botanica 443 Lithuanica [Internet]. 2016 Jun 1 [cited 2024 Dec 15]:22(1):53-444 64;Available from: https://botanicalithuanica.gamtc.lt/en/ 445 publication/777/effect-of-nano-silicon-foliar-application-on-446 safflower-growth-under-organic-and-inorganic-fertilizer 447 regimes-ant-lapu-purskiamo-nano-silicio-poveikis-dygmino-448 augimui-tresiant-organinemis-ir-neorganinemis-trasomis. 449
- Bui TTT, Tran VQ, Dang VQ, Nguyen TT, Vo TNH, Do DT, et al. Study of stability and antimicrobial activity of colloidal Ag/SiO2 nanocomposites. Adv Nat Sci: Nanosci Nanotechnol [Internet]. 2021 Jun [cited 2024 Dec 15];12(2):025010;Available from: https://dx.doi.org/10.1088/2043-6262/ac079c.
- Liu P, Wang H, Li X, Rui M, Zeng H. Localized surface plasmon resonance of Cu nanoparticles by laser ablation in liquid media. RSC Adv [Internet]. 2015 Sep 18 [cited 2024 457 Dec 15];5(97):79738–45;Available from: https://pubs.rsc.org/ 458 en/content/articlelanding/2015/ra/c5ra14933a. 459
- Yan J, Zhang D, Zou G, Liu L, Zhou YN. Preparation of 460 Oxidation-Resistant Ag-Cu Alloy Nanoparticles by Polyol 461 Method for Electronic Packaging. J Electron Mater [Internet]. 462 2019 Feb 1 [cited 2024 Dec 15];48(2):1286–93;Available from: 463 https://doi.org/10.1007/s11664-018-6771-y. 464
- 9. Fan X, Yahia L, Sacher E. Antimicrobial Properties of the Ag, Cu Nanoparticle System. Biology (Basel) [Internet]. 2021 Feb 10 [cited 2024 Dec 15];10(2):137;Available from: https://www. ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7916421/.
- Aprilia S, Rosnelly CM, Zuhra, Fitriani F, Haffiz Akbar E, Raqib M, et al. Synthesis of amorphous silica from rice husk ash using the sol-gel method: Effect of alkaline and alkaline concentration. Materials Today: Proceedings [Internet]. 2023 Jan 1 [cited 2024 Dec 16];87:225–9;Available from: https://www. sciencedirect.com/science/article/pii/S2214785323009665.
- Ngọc NTB, Châu NH, Tin TX, Nhất LM, Dung PT, Hường NTT, 475 et al. Nghiên cứu hiệu quả của hạt nano bạc ức chế một số chủng nấm thực vật (Fusarium oxysporum, Colletotrichum, 477 Rhizoctonia sonali và Corynespora cassiicola) TRONG PHÒNG 478 THÍ NGHIỆM. Tạp chí Khoa học và Công nghệ Nông nghiệp Việt Nam. 2015;05(59):80–7;. 480
- 22. Thirumoorthy G, Balasubramanian B, George JA, Nizam A, 481

- 482 Nagella P, Srinatha N, et al. Phytofabricated bimetallic syn-
- thesis of silver-copper nanoparticles using Aerva lanata ex-
- tract to evaluate their potential cytotoxic and antimicro bial activities. Sci Rep [Internet]. 2024 Jan 13 [cited 2024
- 486 Dec 16];14(1):1270;Available from: https://www.nature.com/
- 487 articles/s41598-024-51647-x.
- 488 23. Hai NTT, Phuong TNM, Luong NV, Toan DK, Hoa TT, Thuy
- 489 NTT. Synthesis and in vitro Antifungal Efficacy of Copper-silica
 490 Nanocomposites against Pathogenic Fungi of Rice. VNU Jour-
 - Nanocomposites against Pathogenic Fungi of Rice. VNU Jour nal of Science: Natural Sciences and Technology [Internet].
- nal of Science: Natural Sciences and Technology [Internet].
 2020 Dec 22 [cited 2024 Dec 15];36(4);Available from: https:
- 493 //js.vnu.edu.vn/NST/article/view/5056.
- 494 24. El-Batal AI, Eid NA, Al-Habeeb RS, Al-Bishri WM, El-Sayyad
- 495 GS, Badran AE. Promising antifungal behavior of biosynthe-496 sized bimetallic silver-copper oxide nanoparticles and Bacil-
- 496 sized bimetallic silver-copper oxide nanoparticles and Bacil 497 lus safensis against some strawberry rots. Physiological and
- 498 Molecular Plant Pathology [Internet]. 2024 Sep 1 [cited 2025
- Feb 21];133:102366;Available from: https://www.sciencedirect.
- 500 com/science/article/pii/S0885576524001504.
- 501 25. El-Batal AI, Eid NA, Al-Habeeb RS, Al-Bishri WM, El-Sayyad
- 502 GS, Badran AE. Promising antifungal behavior of biosyn-
- 503 thesized bimetallic silver-copper oxide nanoparticles and
- 504 Bacillus safensis against some strawberry rots. Physiologi-505 cal and Molecular Plant Pathology [Internet]. 2024 Sep 1
- cal and Molecular Plant Pathology [Internet]. 2024 Sep 1
 [cited 2024 Dec 15];133:102366;Available from: https://www.
- sciencedirect.com/science/article/pii/S0885576524001504.

Open Access Full Text Article

The preparation of bimetallic silver copper-silica nanocomposites for antifungal application against fungi causing root rot disease

Cong Khanh Tran^{1,2,*}, Quoc Vinh Tran^{1,2}, Thi Ngoc Ha Vo³, Thi Thu Thao Bui^{1,2}, Thi Huynh Nhu Tran³, Le Nhut Thuy Huynh^{1,2}, Huy Van Trieu^{1,2}, Vinh Quang Dang^{1,2}

Use your smartphone to scan this QR code and download this article

¹Faculty of Materials Science and Technology, University of Science, Ho Chi Minh City, Vietnam

²Viet Nam National University Ho Chi Minh City, Ho Chi Minh City, Vietnam

³Faculty of Agronomy, Nong Lam University, Ho Chi Minh City, Vietnam

Correspondence

Cong Khanh Tran, Faculty of Materials Science and Technology, University of Science, Ho Chi Minh City, Vietnam

Viet Nam National University Ho Chi Minh City, Ho Chi Minh City, Vietnam

Email: tckhanh@hcmus.edu.vn

History

- Received: 16-12-2024
- Revised: 24-2-2025
- Accepted: 19-3-2025
- Published Online:

DOI :

Copyright

© VNUHCM Press. This is an openaccess article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International license.

ABSTRACT

This paper presented the preparation of AgCu–SiO₂ nanocomposite by green chemical reduction method combined with ultrasound. The physicochemical properties of AgCu–SiO₂ were analyzed using techniques such as ultraviolet–visible absorption spectroscopy, X-ray diffraction, scanning electron microscopy, transmission electron microscopy, energy-dispersive X-ray spectroscopy, inductively coupled plasma mass spectrometry and atomic absorption spectroscopy. The analytical results indicated that the AgCu–SiO₂ nanocomposite contained bimetallic nanoparticles of silver and copper, with sizes of 7.52 ± 1.12 nm. These nanoparticles were densely distributed on the silica surface. The antifungal activity of AgCu–SiO₂ was compared to monometallic nanocomposites (Ag–SiO₂, Cu–SiO₂) and a commercial fungicide Ridomil gold 68 WG against *Rhizoctonia solani, Fusarium oxysporum* and *Pythium catenulatum*, causing collar rots disease on Solanaceae. The results showed that AgCu–SiO₂ exhibited good fungal growth inhibition compared to the monometallic nanocomposites. Specifically, the AgCu–SiO₂ nanocomposite with complete fungal inhibition at a concentration of 125 ppm against all three studied fungal strains suggested its potential as an effective alternative to conventional chemical active ingredients in managing root rot disease.

Key words: nanocomposite, silver copper - silica, Rhizoctonia solani, Fusarium oxysporum, Pythium catenulatum

Cite this article : Tran C K, Tran Q V, Vo T N H, Bui T T T, Tran T H N, Huynh L N T, Trieu H V, Dang V Q. **The preparation of bimetallic silver copper–silica nanocomposites for antifungal application against fungi causing root rot disease**. *Sci. Tech. Dev. J. - Nat. Sci.* 2025; ():1-1.